

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 30 คน ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนทองสวัสดิ์วิทยาคาร อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แผนการสอนที่ใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 4 แผนแผนละ 10 คาบคาบละ 30 นาที ในการทำแผนการสอนมีขั้นตอนดังนี้คือ

2.1.1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับหลักการ ขั้นตอนและการจัดกิจกรรมของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา วิธีการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานของนักเรียน รวมทั้งหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับอ่านออกเขียนได้ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา พุทธศักราช 2539

2.1.2. สำรวจความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือและรูปแบบกิจกรรม ซึ่งผลการสำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียนพบว่านักเรียนร้อยละ 97 ชอบและอยากเรียนเป็นหนังสือประเภทนิทานสัตว์พูดได้และเรื่องตื่นเต้น ผจญภัย ลำดับต่อมาร้อยละ 90 เป็นหนังสือประเภทวิธีการทำเช่น การประดิษฐ์ของเล่น การทำอาหาร

นักเรียนทุกคนชอบหนังสือที่มีภาพประกอบเป็นภาพวาดระบายสี ส่วนรูปแบบกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนชอบมากที่สุดเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติเอง ลำดับต่อมานักเรียนร้อยละ 96 อยากให้ครูเป็นผู้ช่วยเหลือ คอยให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม นักเรียนทุกคนชอบกิจกรรมที่ทำร่วมกันทั้งชั้น รองลงมาร้อยละ 96 ของนักเรียนชอบกิจกรรมกลุ่มย่อยและจับคู่กับเพื่อน ส่วนการวาดภาพระบายสีเป็นกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนชอบมากที่สุด นักเรียนร้อยละ 96 ชอบกิจกรรมประเภทการอ่านและการฟังนิทาน โคลงกลอนสั้นๆ และเพลง นอกจากนี้นักเรียนร้อยละ 90 ชอบการแสดงออกแบบต่างๆ เช่นการร้องเพลง การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม ซึ่งจากการสำรวจนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปจัดเตรียมเนื้อหาบทเรียน กำหนดรูปแบบและลักษณะของกิจกรรมในแผนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

2.1.3. สร้างแผนการสอนจำนวน 4 แผน แผนละ 10 คาบเรียน คาบเรียนละ 30 นาที โดยมีหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้หนังสือเป็นฐาน จำนวน 2 แผน มีเนื้อหาบทเรียนมาจากหนังสือนิทานสัตว์พูดได้เรื่อง The Three Billy Goats Gruff กับหนังสือนิทานผจญภัยเรื่อง Hansel and Gretel นำมาขยายเป็นหนังสือเล่มใหญ่ เพื่อใช้เป็นหนังสือบทเรียนนำ และหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมเป็นฐาน จำนวน 2 แผน มีเนื้อหาบทเรียนเป็นกิจกรรมวิธีการทำว่าวเรื่อง How to Make a Kite ปรับมาจากเอกสารของสโมสรวโรตารีสากล Teaching all children to read: Concentrated Language Encounter CLE Teacher's Manual และวิธีการทำผลไม้เรื่อง How to Make Fruit Salad ปรับมาจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง Fruit Salad (Byron, 2002) แผนการสอนทั้ง 4 แผน ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักการและขั้นตอนของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั้ง 5 ขั้นตอนต่อเนื่องกันคือ

ขั้นตอนที่ 1 : ครูอ่านเรื่องในลักษณะการเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง หรือครูและนักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันหรือครูสาธิตวิธีการทำ จนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจในเนื้อเรื่อง หรือขั้นตอนวิธีการทำ และชื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 2 : นักเรียนเล่าเรื่องซ้ำ ลำดับเรื่อง สนทนาเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียงและเล่นบทบาทสมมติ หรือลำดับขั้นตอนวิธีการทำ บอกชื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แล้วลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการทำ

ขั้นตอนที่ 3 : ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน วาดภาพประกอบเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง

ขั้นตอนที่ 4 : นักเรียนแบ่งกลุ่มทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยช่วยกันเขียนเรื่อง วาดภาพประกอบเรื่อง จากนั้นช่วยกันประกอบเป็นหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานและอ่านออกเสียงร่วมกันหน้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 5 : นักเรียนร่วมกันเล่นเกมต่างๆ ทำกิจกรรมเสริมทางภาษา และทำหนังสือเล่มเล็ก

หลังจากสร้างแผนการสอนเสร็จได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและขั้นตอนของกิจกรรมเพื่อแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน แล้วนำไปสอนกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา โดยทำการสอนสัปดาห์ละ 5 คาบ รวมเวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทักษะภาษาอังกฤษทางด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนหลังจากเสร็จสิ้นการสอนแต่ละแผนได้แก่ แบบทดสอบการอ่านออกเสียง แบบทดสอบการอ่านจับใจความ แบบทดสอบการเขียนตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และผลงานหนังสือเล่มเล็กของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินคือ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็มถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยปรับมาจากเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2542, หน้า 416) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1.1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียง คือแบบวัดทักษะภาษาอังกฤษทางด้านการอ่านออกเสียงของนักเรียน โดยกำหนดให้นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความสั้นๆ ที่นำมาจากเนื้อหาบทเรียนของแต่ละแผนการสอน เกณฑ์การประเมินมีดังต่อไปนี้

รายการวัด	ระดับคุณภาพ		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. การอ่านออกเสียงคำ	อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องเกิน 80%	อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 50 - 80%	อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องน้อยกว่า 50%
2. การอ่านออกเสียงประโยค	อ่านออกเสียงประโยคได้ถูกต้องเกิน 80%	อ่านออกเสียงประโยคได้ถูกต้อง 50 - 80%	อ่านออกเสียงประโยคถูกต้องน้อยกว่า 50%
3. การออกเสียงท้ายคำ	ออกเสียงท้ายคำได้ถูกต้องเกิน 80%	ออกเสียงท้ายคำได้ถูกต้อง 50 - 80%	ออกเสียงท้ายคำได้ถูกต้องน้อยกว่า 50%
4. การออกเสียงควบกล้ำ	ออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้องเกิน 80%	ออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้อง 50 - 80%	ออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้องน้อยกว่า 50%

2.2.1.2 แบบทดสอบการอ่านจับใจความ คือ แบบวัดทักษะภาษาอังกฤษทางด้านการอ่านจับใจความระดับความเข้าใจตรงตามตัวอักษร โดยกำหนดให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และประโยคแล้วโยงภาพหรือวาดภาพที่สื่อความหมายตรงกับคำและประโยคนั้น อ่านประโยคหรือเรื่องที่กำหนดให้แล้วเติมคำที่ขาดหายไป อ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม และอ่านเรื่องแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์ ซึ่งคำ ประโยคและเนื้อเรื่องที่กำหนดให้นำมาจากเนื้อหาบทเรียนในแผนการสอนนั้นๆ เกณฑ์การประเมินมีดังต่อไปนี้

รายการวัด	ระดับคุณภาพ		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ควรปรับปรุง (1)
1.อ่านคำ ประโยค แล้ววาดภาพสื่อ ความหมาย	วาดภาพสื่อ ความหมายได้ถูกต้อง มากกว่า 80%	วาดภาพสื่อ ความหมายได้ถูกต้อง 50 - 80%	วาดภาพสื่อ ความหมายได้ถูกต้อง น้อยกว่า 50%
2.อ่านประโยคแล้ว เติมคำที่ขาดหายไป	เติมคำได้ถูกต้อง มากกว่า 80%	เติมคำได้ถูกต้อง 50 - 80%	เติมคำได้ถูกต้อง น้อยกว่า 50%
3.อ่านเรื่องแล้วตอบ คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง มากกว่า 80%	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 50 - 80%	ตอบคำถามได้ถูกต้อง น้อยกว่า 50%
4.อ่านเรื่องแล้วเรียง ลำดับภาพ	เรียงลำดับภาพได้ ถูกต้องมากกว่า 80%	เรียงลำดับภาพได้ ถูกต้อง 50 - 80%	เรียงลำดับภาพได้ ถูกต้องน้อยกว่า 50%

2.2.2.3 แบบทดสอบการเขียนตามแบบ คือ แบบวัดทักษะภาษาอังกฤษทางด้านการเขียนตามแบบ กำหนดให้นักเรียนคัดลอกข้อความสั้นๆ จากเรื่องที่อ่าน หรือโคลงกลอน หรือเพลง เกณฑ์การประเมินมีดังต่อไปนี้

รายการวัด	ระดับคุณภาพ		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง สวยงามของ ตัวอักษร	เขียนตัวอักษรได้ ถูกต้อง สวยงาม มากกว่า 80%	เขียนตัวอักษรได้ ถูกต้อง สวยงาม 50 - 80%	เขียนตัวอักษรได้ ถูกต้อง สวยงาม น้อยกว่า 50%

รายการวัด	ระดับคุณภาพ		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ควรปรับปรุง (1)
2. ความครบถ้วนของตัวอักษร	เขียนตัวอักษรได้ครบถ้วนไม่ตกหล่น	เขียนตัวอักษรตกหล่นไม่เกิน 20%	เขียนตัวอักษรตกหล่นเกิน 20%
3. เครื่องหมายวรรคตอน	เขียนเครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้องมากกว่า 80%	เขียนเครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้องแต่ตกหล่นบ้างไม่เกิน 20%	เขียนเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องและตกหล่นเกิน 20%
4. การเว้นช่องไฟระหว่างคำและระหว่างประโยค	เว้นช่องไฟระหว่างคำและระหว่างประโยคได้ถูกต้องมากกว่า 80%	เว้นช่องไฟระหว่างคำและระหว่างประโยคถูกต้อง 50 - 80%	เว้นช่องไฟระหว่างคำและระหว่างประโยคถูกต้องน้อยกว่า 50%

2.2.1.4 ผลงานหนังสือเล่มเล็กของนักเรียนจากแต่ละแผนการสอนนำมาใช้วัดทักษะภาษาอังกฤษทางด้านการเขียนเล่าเรื่อง เกณฑ์การประเมินมีดังต่อไปนี้

รายการวัด	ระดับคุณภาพ		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. เนื้อหาและภาพประกอบ	มีเนื้อหาและภาพที่สื่อความหมายได้ถูกต้องสวยงาม มากกว่า 80%	มีเนื้อหาและภาพที่สื่อความหมายได้ถูกต้องสวยงาม 50 - 80%	มีเนื้อหาและภาพที่สื่อความหมายได้ถูกต้องสวยงาม น้อยกว่า 50%
2. เครื่องหมายวรรคตอน	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนในประโยคได้ถูกต้องเกิน 80%	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนในประโยคได้ถูกต้อง 50-80%	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนในประโยคถูกต้องน้อยกว่า 50%
3. การสะกดคำศัพท์	เขียนสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้องเกิน 80%	เขียนสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้อง 50-80%	เขียนสะกดคำศัพท์ที่ได้ถูกต้องน้อยกว่า 50%

รายการวัด	ระดับคุณภาพ		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ควรปรับปรุง (1)
4. การขึ้นต้นประโยคด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่	ขึ้นต้นประโยคด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ ได้ถูกต้องเกิน 80%	ขึ้นต้นประโยคด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ ได้ถูกต้อง 50-80%	ขึ้นต้นประโยคด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ ถูกต้องน้อยกว่า 50%

2.2.2 แบบวัดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยปรับมาจากแบบวัดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาต่างประเทศของ Horwitz (1991, p.33) ให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความเชิงบวก หมายถึง ข้อความที่แสดงถึงลักษณะของการไม่มีความวิตกกังวล
เกณฑ์การให้คะแนนมีดังต่อไปนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	4

ข้อความเชิงลบ หมายถึง ข้อความที่แสดงถึงลักษณะของการมีความวิตกกังวล
เกณฑ์การให้คะแนนมีดังต่อไปนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	4
เห็นด้วย	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1

หลังจากสร้างแบบวัดต่างๆ เสร็จ นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและเนื้อหา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง นำมาแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพของแบบวัดดังกล่าว หลังจากนั้นนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษทางการอ่านและการเขียน และลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 วัดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาด้วยแบบวัดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ

3.2 สอนกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาดำเนินการสอนตามขั้นตอนวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

3.3 หลังจากเสร็จสิ้นการสอนแต่ละแผนการสอน วัดทักษะภาษาอังกฤษทางการอ่านและการเขียนด้วยแบบทดสอบและผลงานหนังสือเล่มเล็กของนักเรียน โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นเครื่องมือการให้คะแนน

3.4 วัดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบวัดชุดเดียวกันกับก่อนการเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ทักษะภาษาอังกฤษทางการอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยนำคะแนนรวมทักษะการอ่านและทักษะการเขียนของนักเรียนแต่ละคนที่ได้จากการทดสอบมาหาคะแนนเฉลี่ย จากนั้นหาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์

4.2 เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ด้วยการนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน